

โลกธรรม ๘ ประการ

โลกธรรม ๘ ประการนี้เป็นเรื่องสำคัญมากที่สุดในชีวิตเรา **บุคคลที่ไม่เคยคบกับ สัตบุรุษ ไม่เคยฟังธรรมจากสัตบุรุษ ไม่เคยเอาธรรมจากสัตบุรุษมาใคร่ครวญ ครั้น ถูกโลกมันกระทำด้วยโลกธรรมทั้ง ๘ ก็จะมีจิตใจอ่อนไหว** ข้อสำคัญของโลกธรรม ๘ ก็คือ ความน้อยใจ เสียใจ พอใจ ตีใจ หรือใช้ภาษาต่างๆว่า บุคคลที่ไม่มันคงต่อโลก ไม่รู้จักกรรม เกิดมีภาวะอย่างหนึ่งที่เรียกว่า ความหวั่นไหวที่สามารถแปรรูปออกมาเป็นเรื่องของสภาพจิตใจที่ทำให้จิตใจเราฟูๆแฟบๆ

คนเราที่อาศัยอยู่บนโลกนี้จะมีสักกี่คนที่รู้จักพิจารณาถึงการกระทำที่โลกมันทำกับเรา หรือที่เรียกว่า โลกธรรม ๘ กันบ้าง คิดว่าคงทำตัวดวงทำเป็นชาวพุทธไปอย่างนั่นเอง แถมยังตั้งคำถามแกมบังคับให้พระเป็นผู้เฉลยเสียด้วย

โลกธรรม : ธรรมที่มีประจำโลก

โลกธรรม หมายถึง **ธรรมที่มีประจำโลก เป็นสิ่งที่เป็นธรรมดาของโลก ธรรมที่ครอบงำสัตว์โลก และสัตว์โลกก็เ็นไปตามมัน มี ๘ อย่าง**

๑.มีลาภ	๒.เสื่อมลาภ
๓.มียศ	๔.เสื่อมยศ
๕.สรรเสริญ	๖.นินทา
๗.สุข	๘.ทุกข์

ชีวิตกับโลกธรรม

โลกธรรมทั้ง ๘ ประการ คือ การได้ การเสีย หรือ บวกกับลบ ซึ่งเป็นเพียงมายา ปรากฏชั่วคราว ตามเหตุและปัจจัยปรุงแต่งขึ้น โลกธรรมทั้ง ๘ ประการ จะไม่มีโอกาสมาย่ำยีเราได้เลย ถ้าเรารู้จักพิจารณาไว้ให้ขึ้นใจว่า **สรรพสิ่งทั้งหลายในโลกนี้ วนเวียนอยู่อย่างนั้น เป็นทักษะหรือลี ฉะนั้น เมื่อเกิดเรื่องได้ เรื่องเสีย ให้นิ่งทนที่ว่า...ไม่มี...แล้วมา...มี ก็จะไม่หวั่นไหว**

เดี๋ยวนี้คนเราตั้งสติไม่ทัน พอเสีย...ก็โวยวาย พอได้...ก็กระโดดโลดเต้น ชีวิตมนุษย์เราก็เป็นอย่างนี้

อารมณ์ของคนกับโลกธรรมที่มากกระทบ

การมีลาภ ได้ยศ รับคำสรรเสริญ รับความสุข จะสร้างความภูมิใจ และความชอบใจแก่ผู้รับ

การไม่มีลาภ เสื่อมลาภ การไม่มียศ เสื่อมยศ การถูกนิินทา การได้รับความทุกข์ ย่อมสร้างความไม่ชอบใจแก่ผู้รับ

ยินดี ยินร้าย

ทั้งสองประการนี้คือ

อารมณ์ที่ชอบใจ และอารมณ์ไม่ชอบใจ

สาเหตุที่ทำให้เป็นคนใจน้อย หรือน้อยใจอยู่เสมอ มาจาก ความยึดถือ ความอยาก คือ ตั้งความอยากไว้มาก เมื่อไม่ได้ตามนั้นก็เกิดน้อยเนื้อต่ำใจ ฉะนั้น อย่าไปตั้งความหวังว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ จะต้องตอบสนองของความอยากของเราเสมอไปแล้วจะไม่มีคำว่าผิดหวัง เกิดอาการน้อยเนื้อต่ำใจ หรือพูดสั้นๆว่า จะไม่ถูกโลกธรรมย่ำยี จำไว้ว่า**ยินดีเท่ากับถูกตบซ้าย ยินร้ายเท่ากับถูกตบขวา** ชีวิตมนุษย์จึงถูกตบซ้ายตบขวาอยู่ตลอดเวลา

ถูกโลกย่ำยี เพราะความยึดมั่นถือมั่น

ความโง่เขลาของมนุษย์ ที่ไม่เคยรู้ ไม่เคยศึกษาโทษของการยึดมั่นในตัวตน ชอบตั้งความหวังไว้อย่างมากมาย ครั้นไม่ได้ดังหวัง หรือได้พบสิ่งที่ไม่ชอบใจ จะเอะอะ โดยววย ต่อว่าต่อขาน โยนความผิดไปให้โลศวาสนา บางคนถึงกับเพ้อคลั่งต่างๆ นานา ตรงจุดนี้แหละที่ทำให้ตัวกู ตัวเรา ถูกโลกมันย่ำยี

ความจริง โลกมันอยู่เฉยๆ มีหน้าที่หมุนรอบดวงอาทิตย์ มันก็แทบจะไปหา เวลาว่างเพื่อมาหาเรื่องกับมนุษย์ไม่ค่อยจะได้ แต่คนเราต่างหาก ที่ชอบยึดถือตัวกู ของกู วิ่งไปให้โลกมันชน มันกระแทกกระทำเอา ชอบเกิดความรู้สึกเป็นทุกข์ที่ ตัวกูก็ เพาะเชื้อมาจากความอยาก ซึ่งจะตั้งให้มันสมอยาก เมื่อกูไม่สมอยาก กูก็น้อยใจ หัวน้ใจต่อโลกธรรม ๘ กันอยู่อย่างนี้ นับว่าเป็นผลร้ายต่อการดำรงชีวิต

โลกธรรมที่กระทบคือบทเรียนของชีวิต

อารมณ์ที่ชอบใจ และอารมณ์ที่ไม่ชอบใจ เกิดขึ้นตามปัจจัยของมันเอง และ มันก็ต้องทำงานตามหน้าที่ของมัน ถ้าขาดไปสัตว์โลกจะโง่มากขึ้น เพราะไม่มีปัญหา ชีวิตไว้ให้มนุษย์ได้ศึกษากัน

ฉะนั้น **เมื่อเกิดอารมณ์ต่างๆดังกล่าว จงคิดว่า เรากำลังศึกษาบทเรียน แห่งชีวิต** อย่าไปคล้อยตาม หรือยั่วมันเล่น ให้ทำความเข้าใจและเตือนสติอยู่เสมอว่า นั่นคือสิ่งที่เป็นอันตรายที่มนุษย์ควรต้องศึกษาให้เกิดปัญญา อย่างหลงระเริงหรือ หวาดกลัวจนทำอะไรไม่ถูก หากเรานำปัญหาที่ทำให้เราต้องกระทบโลกธรรม ๘ มา ศึกษา เราจะรู้ว่า ปัญญาได้เกิดขึ้นกับเราแล้ว เสมือนเป็นเกราะป้องกันไม่ให้โลกใบนี้ มาย่ำยีกับเราได้

เมื่อเกิดปัญหา ปัญญาจักบังเกิด

สุโข ปณฺญาปฏฺฐิตาโก....ภาษาชาวบ้านหมายถึง ปัญญาที่เกิดขึ้นด้วยการ ฟัง การคิด และการฝึกอยู่เสมอ ผู้มีปัญญาสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง เพราะปัญญาเป็นเครื่องฉายแสงให้เห็นแจ้งอำนาจประโยชน์ในการดำเนินชีวิตให้เจริญรุ่งเรืองได้ เมื่อเกิดปัญญา จะทำให้จิตบริสุทธิ์ สะอาด สว่าง สงบ เกิดความสุขที่เรียกว่า นิพพาน

เมื่อรู้เช่นนี้แล้ว จงยิ้มรับกับความไม่พอใจให้ได้ และไม่หลงระเหิงกับความชอบใจที่ได้รับ เพราะสรรพสิ่งในโลกนี้มันเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา มีสุข มีทุกข์ได้ วันนี้เราชอบใจ...พรุ่งนี้เราอาจไม่ชอบใจก็ได้เช่นกัน

อารมณ์ที่มากกระทบนั้น เป็นของธรรมดา

สิ่งที่เรารัก เราชอบใจ มักจะทำอันตรายยิ่งกว่าสิ่งที่เราเกลียด สิ่งใดที่เราหลงใหล...ยากที่จะบังคับ พอสิ่งที่เราชอบแล้วมาสร้างความไม่พอใจภายหลัง เรา จะเสียใจ น้อยใจ บางคนถึงกับแค้นเคืองมากจนไม่สามารถลืมได้ เพราะเคยฝังใจชอบมาก่อน แต่สิ่งที่เราไม่ชอบ เมื่อมีเหตุมากกระทบอารมณ์ ไม่นาน เราก็จะลืม และสูญหายไปจากใจ

หากเราบังคับใจตัวเองไม่ได้ ไม่ให้คล้อยตามโลกธรรม ๘ ได้ คือไม่คิดว่า นี่คือตัวเรา ตัวกู หรือของเรา ของกู ให้คิดว่าปัญหาต่างๆนั้น เป็นความสับสน หมุนเวียนของธรรมชาติ แล้วจะมีความรู้สึก ว่า อารมณ์ชอบหรือไม่ชอบนั้น เป็นของธรรมดา เป็นความเคยชินที่เราต้องพบอยู่ทุกวันชนชาติชน ไม่เกิดความหวั่นไหวเลย

สัญชาตญาณของมนุษย์ที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง

การมีสติที่จะหลีกเลี่ยงอารมณ์ หมายถึง ความชาญฉลาด

การรับเอาอารมณ์พอใจหรือไม่พอใจ เป็นสัญชาตญาณมนุษย์มาช้านาน จนเป็นสันดาน การแก้สันดานไม่ใช่ของง่าย ใครเลี้ยงได้เป็นคนฉลาด เช่น เห็นเศษแก้วแตก เราจะไม่เอื้อมมือไปจับ เพราะคมแก้วจะบาดมือ แต่ถ้าเราจำเป็นต้องเก็บเพื่อให้สะอาด เราต้องมีวิธีอย่างชาญฉลาดที่จะเก็บเศษแก้วนั้นไม่ให้มันตำมือเราได้

หรือเหตุการณ์บางอย่าง ที่สร้างความเจ็บปวดให้แก่เราในอดีต ต้องระวังให้ดี อย่าให้ความร้อนของไฟมาลวกเราได้ ถ้าเรารู้จักเอาความฉลาดจับไฟนั้นมา แล้วบังคับให้ทำประโยชน์ได้ตามความต้องการ หรือจะพูดอีกนัยหนึ่งคือ รู้จักหักทอกให้เป็นคอกไม้เสียบ้าง โลกนี้จะกระทำร้ายกับเราได้ไหน

ไต้ลภ เสื่อมลภ

มีคนเราล้อกันว่า พระพยอมรวยเป็นสิบๆ ล้าน จากการขายเทป ทำไมไม่ดูข้างกล่องเทปบ้างว่า ใครเป็นผู้จัดจำหน่าย มีฉบับไหน ตลับไหนที่พระพยอมจำหน่ายเอง พ่อค้าเขาไปอัดขายเอง..

อาตมายังไม่เคยมานั่งน้อยอกน้อยใจประการใด ทั้งยังไม่เคยคิดสักนิดว่า .. แหม! ..ถูกพูดแทบตาย ไม่ได้เลย ขึ้นคิดอย่างนี้ไม่ต้องทำอะไร สำหรับคนที่ชอบหัวนโหว คงคิดเสียตาย เจ็บแค้น ที่รายได้นี้ควรจะเป็นของเราฝ่ายเดียว แต่พลาดท่าโดนคนอื่นชิงไป เราต้องนึกว่า.....

ดีแล้ว ที่การกระทำของเราเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

ต้นหญ้าน้อยๆ ยังให้ออกซิเจนแก่โลก

ดอกไม้เล็กๆ ยังให้ความเพลิดเพลินแก่มนุษย์

ผีเสื้อ นก กา ยังให้ความสบายตาแก่มนุษย์

เหมือนตัวเรา...ที่เกิดมายังให้ความสบายใจแก่พ่อค้า ..ถ้าเราคิดอย่างนี้จะไม่น้อยใจ เพราะเราไม่ได้ตั้งความหวังไว้ ที่มันเกิดความน้อยใจเพราะ เรากำลังประสบกับโลกธรรม

เมื่อตอนไปอเมริกา เวลาโยนอาหารไปให้ปลาที่มีปากเล็กๆ อดมาจะโยนเป็นชิ้นเล็กๆ เจ้าปลาลูกเล็กมันก็พอใจ คุณปากจู้บๆ แต่เจ้าพวกปลาระโห้ที่มีปากกว้างใหญ่ มันจะอ้าปากกว้างเขี้ยว แต่ได้อาหารชิ้นเล็กๆ พวกมันแสนรู้ พอมันได้น้อย มันจะขึ้นมาลอยตัวส่ายหัว แสดงอาการน้อยใจ เพราะปากมันใหญ่ มันจึงตั้งความอยากไว้ใหญ่

แบบนี้เราต้องไม่โง่โง่เขลา ห้วนใจ ต้องนึกไว้ว่า ขอให้เขาได้กินไปเกิดเหลือจากนั้นจึงเป็นของเรา ไม่ต้องไปแย่งยื้อให้เหน็ดเหนื่อย ขึ้นไปเหน็ดเหนื่อยในการแย่ง ในการตั้งความหวังไว้ พอไม่ได้...เอาละ เหนื่อยอ่อน หมดแรง หมดกำลังใจ เกิดอาการท้อแท้ทันที

ชาวสวน เคាប់ลูกทุเรียนเขาไม่ห่วงดอก เขาจะห่วงแต่ต้น ถ้าต้นไหนมีดอกมาก ก็ต้องสอยทิ้ง เพื่อรักษาต้นไว้ก่อน แต่คนเดี๋ยวนี้บ้าดอกกัน พอมีคนเสนอออกให้ ร้อยละ ๑๐ ร้อยละ ๒๐ ทุ่มต้นทุ่นเปิดบัญชีให้ดู เพื่อหวังดอกเบี๊ยงงามๆ เลยตายหมดทั้งดอกทั้งต้น คนปลูกเองก็พลอยจะตายตามไปด้วย ผลของการตั้งความหวังสูงเกินไป คิดจะรับดอกเบี๊ยงงามๆ พอเที่ยวเฉา ทั้งต้นทั้งดอก จึงเกิดการอักเสบในอารมณ์เพราะถูกโลกธรรมทักทายจนทรุด คิดจะรับลากก้อนโต พอเกิดลาภลอยตามลมเท่านั้นถึงกับคลุ้มคลั่งไปเลย

ฉะนั้น โลกธรรมในข้อได้ลาภ เสื่อมลาภนี้ ขอให้ตระหนักไว้ว่า อย่าไปหลงไหล เดียวจะหาว่าไม่เตือน หากโลกมันกระทำร้ายเอา จะเศร้า จะไม่มีใคร เราจะรู้จักตัวเราได้ดีเท่าตัวเอง **เมื่อรู้ตัวว่าโลกธรรมกำลังสะกิด ให้รีบนึก รีบคิด ตั้งสติทันที**

ได้ยศเสื่อมยศ

พอใกล้เดือนที่จะมีการปรับขึ้นเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่ง พวกข้าราชการ วิชาชีพสาหัส เริ่มค้นเนื้อค้นตัว กระสับกระส่าย รุ่มร้อน ระวังให้ดีเถิด อย่าให้โลกธรรมมันกระทบได้ พวกที่มีจิตใจห้วนใจ ผูกใจอยู่กับยศ กับตำแหน่ง ตะเกิดมาเพื่อสองชั้น

เท่านั้นหรือ บางคนโดนโลกมันกระทำให้เสียแย่จนใช้ชั้น พอรู้ว่าถูกย้าย ไม่ได้ชั้น ไม่ได้ชั้น ..ผิดหวัง

พันโทคนหนึ่งผิดหวังที่ไม่ได้เลื่อนชั้น กินเหล้าจนเมามายจนได้ที่ ตกลงไปตายในท่อข้างถนน จนเป็นข่าวหน้าหนึ่ง นำอนาถใจนัก...

การได้ชั้น ได้ยศ ได้ชั้น ได้สวัสดิการ เป็นฝ่ายได้ที่ทำให้ผู้รับสุขใจ อิ่มเอิบ บางรายจะหลงระเหิงตีมตัวกับยศตำแหน่ง มองเห็นคนไม่ใช่คนเสียแล้ว ส่วนพวกที่พลาดหวัง จะหดหู่ จิตใจเศร้าหมอง ที่จริงการไม่ได้ยศถาบรรดาศักดิ์ *ไม่ควรจะคิดว่าเป็นการเสีย เพราะมันไม่ได้ถูกลดหรือตัดเงินเดือน*

ฉะนั้น โลกธรรมประเภทนี้ เกิดขึ้นแล้วอย่าไปบุคคลที่ไม่ฉลาด ให้มีอาการน้อยเนื้อต่ำใจ เมื่อประสบกับความเสื่อมยศ ยศไม่ขึ้น ตำแหน่งไม่ขึ้น ความจริงแม้ยศไม่เลื่อน ตำแหน่งไม่เลื่อน ไม่ได้หมายความว่าผู้นั้นจะขาดทุนเลย เงินเดือนยังรับอยู่เหมือนเดิม แต่ทำไมต้องไปคิดหวังเช่นนั้น

บางคนประชดเจ้านาย ทำตัวเกรง สรรพดีที่จะสร้างความปั่นป่วนให้กับสถาบัน แทนที่จะทำตัวให้ดีขึ้น กลับชั่วหนักขึ้น พอความดีเสื่อม บรรดายศถาบรรดาศักดิ์ที่น่าจะตามมาภายหลังก็เสื่อมไปด้วย เลยทิ้งเสื่อมทั้งหมดครบชุดทีเดียว

สรรเสริญ นินทา

อาตมาทำงานมาตั้งนาน ยังไม่ได้เป็นพระครูเลย แต่ก็สบายใจ ไม่ต้องมาคอยนั่งรักษา พัดให้มันลำบากใจ ไม่ได้เป็นพระครู แต่ได้ไปสอนครูหลายๆคน

มีครูหลายคนได้มาบ่นให้ฟังเสมอว่า เวลาไปอบรม บรรยายให้พวกนักเรียน ฟัง เด็กจะไม่ยอมฟัง เด็กสมัยนี้ไม่ใช่เล่นนะ รัยนำตุเลย แต่ความฉลาดก็ไม่ใช่อยูขอให้มีคนนำตีๆเถอะ

อาตมาเคยไปบรรยายที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนแก่น ๆ เสียวๆ ถึงขนาดมีการประท้วงขับไล่อาจารย์ใหญ่ เชื้อใหม่ว่า พออาตมาลงไปจากกรด

ก็เจตดีเลย พวกเขาต้อนรับด้วยเสียให้ ประสานด้วยคำพูดว่า “ใครโวย ที่จะมาเทศน์ให้กูฟัง...” นึกตอบในใจว่า “กูเองล่ะ ถึงจะข้อยอม กูก็ไม่ยอมหรอก”

นี่พระก็โดนโลกธรรมกระทบด้วย แต่เราไหวทันกว่า นึกในใจว่า เสร็จแล้วคราวนี้คงเทศน์ไม่ได้ เลยต้องเรียกครูมานัดแนะว่า ...วันนี้เอาตมาจะไม่เข้าข้างครูนะ.. ขอให้อาจารย์เตรียมใจรับโลกธรรมไว้บ้าง เพราะวันนี้เราจะไม่สรรเสริญอาจารย์แล้ว ผลปรากฏว่าวันนั้นสามารถพูดได้ถึงสองชั่วโมง เพราะเราพูดเข้าข้างเด็กแล้วแทรกคำสอนไปด้วย

อาตมาเริ่มต้นว่า..หลวงพี่เป็นคนหัวรุนแรง สไตล์แนวเดียวกับพวกเธอ เธอคูสิเขายังตั้งฉายาว่าพระแหวกแนว ถ้าอย่างนั้นเรามาเป็นแนวเดียวกันดีกว่า

พออาตมาได้โอกาสเลยแซวไปว่า เราเสียตายความคิดอ่านของพวกเธอที่ขี้บื้อ จะประท้วงทั้งที่ประท้วงในวันหยุดราชการแล้วไปยุ่งๆกับตึกกับปูน...พอพูดถึงตอนนี้พวกเด็กเริ่มรู้สึกตัว อาตมาก็ต่อไปทันทีว่า พวกเธอมันบ้า พวกหนังสือพิมพ์เขามาถ่ายรูปทำข่าว ยังแหวกหน้ามาให้ติดตลงหน้าหนังสือพิมพ์อีก พวกเธอมันโง่ ไม้รู้หรือว่ายื่นหน้ามาให้อนาคตมันมืดมน เพราะพวกห้างร้านบริษัทเขาจะอ่านข่าว พอพวกเธอไปสมัครงาน เขาก็รู้ว่าอายหน้านี้แหละ...กูไม่รับหรอกเพราะไม่ว่ากูจะโดนสไตรค์เมื่อไร เห็นไหมว่าจะตงงานไม่รู้ตัว คราวนี้จะทำอะไร หมัดอนาคตไปเลย.....

สรุปท้าย อาตมาเห็นพวกเด็กซัดจะโธนเถียงเห็นดีเห็นชอบว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรทำ จึงสามารถแนะนำสิ่งดีๆแก่พวกเขาได้ ถ้าเราเริ่มห้วนโหวเสียตอนแรกที่ได้รับกรโห่เป่าจากพวกเด็ก ไม้รู้จักตั้งสติ หาทางแก้ไข วันนั้นอาตมาคงเทศน์ไม่ได้

มีอยู่วันหนึ่ง อาตมาไปบรรยายธรรม มีภาพประกอบด้วย พอบรรยายไปสักพักก็หยุดแล้ววางภาพไว้ พร้อมทั้งพูดธรรมะต่อไป เตี้ยวเตี้ยวเท่านั้น มีเด็กสองคนอายุประมาณ ๕-๖ ขวบ ลุกขึ้นพูดว่า “พระ พระ อบายูธรรมะมาก มันแข็งระเบิดรู้ใหม่...” แหมเราเป็นพระขนาดนี้ เด็กยังกล้าประท้วงได้ ถ้าไม่มีธรรมะอยู่ในใจอาตมาคงไม่เทศน์แน่

เชื่อไหมว่าบางทีไปเทศน์ให้พวกชี้เมา เขาไม่พอใจถึงขนาดแย่งไม้ค้ำไปจากมือเลย... ท่านเทศน์นานแล้ว ให้ผมเทศน์บ้าง...นี่แหละ ฤทธิ์คนเมา

อาตมาอยู่กับเงรเล็กๆ ชนจะตายไป แต่ไม่ได้ตั้งความหวังว่าจะให้โยมของเงรเขามาสรรเสริญเยินยอว่า เราเก่งที่อบรมเลี้ยงดูเงรได้ เขาเอามาฝากให้อบรม เราจะทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด ส่วนเขาจะดีหรือเลวก็เป็นเรื่องของเรา คิดอย่างนี้ทุกสิ่งทุกอย่างจะหมดปัญหาโดยอัตโนมัติ ไม่มีคำว่า ปมเด่น ปมด้อย

ผู้ชายคนหนึ่งตัวใหญ่ ขีบริดมาพร้อมกับภรรยาตลอดเวลาที่อาตมานั่งรถมาด้วย ได้ยินภรรยาเขาคำสามีไม่หยุดปาก จำได้ว่ามีอยู่คำหนึ่งที่ทำให้สามีเสียอกเสียใจอย่างมาก คือ อ้ายตัวใหญ่ สมองลึบ อาตมาเข้าใจความรู้สึกของสามีดีว่า เขาอยากให้อภรรยาสรรเสริญเขาบ้าง มีพระมาด้วยคงอยากจะอวดกับพระว่ามีภรรยาดี โลกธรรมได้ทำกับเขาเสียเจียนจนเลย

เช่นเดียวกับผู้หญิงคนหนึ่ง ชี้อเลื้อให้สามีเป็นของขวัญวันเกิด นึกในใจว่าสามีคงจะหอมชอบใจให้ชื่นใจบ้าง แต่เธอต้องผิดหวัง เพราะสามีสวมเสื้อได้ก็โคตขึ้นรถไปกับเพื่อน ไม่ชอบออกชอบใจทั้งสิ้น สามีก็ดับมาตอนดึก เมียนอนตัวแข็งตายเสียแล้ว สาเหตุ....กินยาตายเพราะน้อยใจ

ท่านอาจารย์พุทธทาส ได้สรุปเรื่องโลกธรรมไว้ได้อย่างดี อาตมาขอนำมาให้สาธุชนผู้อ่านทุกท่าน ได้พิจารณาใคร่ครวญให้เกิดประโยชน์บัญญัติแก่ตน ดังนี้ **ความรู้สึกทางพอใจหรือไม่พอใจก็ตาม ย่อมจะเรียกได้ว่าเป็นที่ตั้งของความทุกข์ทั้งนั้น**

ความรู้สึก “ชอบ” กับ “ชัง” นี้ ตามความหมายทางธรรมะแล้ว ย่อมถือว่าเป็นความทุกข์เท่ากัน เพราะมันจะทำให้เกิดการทรมานใจเท่ากัน

ความชอบทำให้ใจฟู ความไม่ชอบทำให้ใจแฟบ

การ “ดีใจ” กับ การ “เสียใจ” ก็เป็นการทำให้จิตใจเหินเหินน้อยเท่ากัน ทำให้เกิดการหวนไหวทางจิตได้เท่ากัน ทั้งหมดที่กล่าวมาเรียกว่า

สุข ทุกข์

สิ่งใดก็ตามที่ทำให้เราเกิดความชอบใจ เพราะจะรู้สึกว่ามีความสุข

ในขณะที่เดียวกัน ถ้าเกิดความไม่ชอบใจ เราจะรู้สึกเกิดความทุกข์ขึ้นทันที

ทั้งนี้เพราะการรับ การได้ เป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการ พอกระทบกับการสูญเสีย เข้าบ้าง เกิดความทุกข์ทันที สัตว์ชาติตยานของมนุษย์จะคิดเข้าข้างตัวเองก่อน จะไม่ทันคิดถึงความบกพร่องของตนเองเลย **อะไรที่ไม่ดีเกิดขึ้น จะโวยวายกับผู้อื่นก่อน** ถ้าไม่มีคู่อริก็จะโยนความผิดให้แก่ดวงชะตาฟ้าดินทันที **พอได้รับความสุข คุยโวว่า ..เป็นเพราะฉันนะ.....**นี่เห็นไหม ไม่ใช่ความเก่งของฉันหรือกรี...ร้อยพันแปดประการ ที่จะยกตน

เวลาพลาดขึ้นมา ไม่เห็นพูดโทษตัวเองเลย จำได้ว่าเคยไปเทศน์ที่หน่วยราชการแห่งหนึ่ง มีโยมมาบ่นให้ฟังว่า ท่าน..ท่าน...ทำไมฉันอุตส่าห์ทำดีแทบตาย ไม่มีคนเห็น ที่หลังฉันจะไม่ทำละ อาตมาจึงพูดว่า **ขนาดทำ คนเขายังไม่เห็น แล้วเลิกทำ คนเขาจะเห็นรี** บ้าแท้ๆ คนเรานี้ แทนที่จะคิดว่า จะเป็นเพราะเราทำดีน้อยไปกระมัง คนเขาถึงไม่เห็น ฉะนั้นเราต้องรีบๆทำเพิ่มขึ้นอีก ถ้าคิดแบบนี้เราก็เกิดกำลังใจ มุมานะขึ้นมาอีก แล้วใจเป็นสุข ไม่ต้องมานั่งทุกข์ร้อนต่อการเห็นหรือไม่เห็นของคนอื่น

อาตมาโดนนิทาจากชาวบ้านบ่อยมาก ขึ้นเก็บคำนิทานมาคิดสิ จะได้ทุกข์ตาย ...แต่คิดเตือนตัวเองอยู่เสมอว่า เมื่อคิดจะทำงานใหญ่ ต้องเตรียมตัวเตรียมใจไว้ รับทุกสถานการณ์ พอถูกนิทา ต้องนึกถึงต้นไม้ที่สูงๆ ว่าต้องถูกพายุกระแทกก่อนต้นเตี้ยๆ และต้องให้คิดเป็นมุกกลับว่า ตีนะ ...ถูกลมพายุเสียบ้าง เย็นสบายดี

เห็นใหม่ว่า..

ถ้าเราไม่หลงต่อโลกธรรมทั้ง ๘ เราจะไม่สะทกสะท้านในเหตุการณ์ที่มากระทบกับเราเลย ใครเขาจะตำว่าอย่างไรที่ข้างเขา ...เดี่ยวเหนือยกก็เลิกเอง

คนไม่โดนนิโทษ คือคนที่ไม่ได้ทำอะไรเลย และคนที่เขาทำให้เราทุกข์ใจ เราต้องคิดว่า เขาคนนั้นเป็นคนประเภทเหงาปาก เราเปิดโอกาสให้เขาพูดบ้าง เขาจะได้สบายใจ นึกว่าเราได้ทำบุญ โปรดสัตว์ ต่อชีวิตให้เขาขึ้นปากบ้าง เราก็สบายใจ เป็นความสุขอีกประเภทหนึ่ง จริงไหม?

“เอกสารบทความนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ธรรมะแก่พุทธศาสนิกชน โดยมีเนื้อหาส่วนหนึ่งจากธรรมบรรยายโดยพระพยอม กัลยาโณ (จากหนังสือธรรมะในเครือธรรมสภา) ซึ่งเนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างมาก จึงขอร่วมเผยแพร่ธรรมอันจะอำนวยประโยชน์สุขที่แท้จริงแก่พุทธศาสนิกชน อันจะเกิดกุศลยิ่ง....”

ขอเชิญร่วมเผยแพร่เป็นธรรมทาน โปรดติดต่อ...

ธรรมสภา เลขที่ ๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทร ๐๒-๘๘๘-๗๘๔๐ www.thammasapa.com